T.C
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 17236356-010.04-2023/8-1155544 16./05/2023
Konu : Yönerge

BAKANLIK MAKAMINA

Malumları olduğu üzere, Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik 6/1/2021 tarihli ve 31356 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelik ve Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı (UBAK) kullanım kılavuzu uyarınca, yola elverişlilik muayenesi yapacak ve buna ilişkin belge düzenleyecek işleticilerin sağlaması gereken şartları, yetkilendirme koşullarını ve yetkilendirilecek istasyonlarda yapılan muayene sonucu araçlarda belirlenen eksikliklerin/kusurların hangilerinin emniyetsiz, ağır kusur veya hafif kusur grubuna girdiğinin belirlenmesine ilişkin "Yola Elverişlilik Muayenesi ve Muayene Sonucu Belirlenen Eksikliklere İlişkin Kusur Grupları Yönergesi" Bakanlık Makamının 2/11/2019 tarihli ve 14404 sayılı Oluru ile yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten bugüne kadar geçen süre içerisinde; direktiflerde yapılan değişiklikler, istasyonlardaki uygulamalar esnasında elde edilen tecrübe ve ortaya çıkan ihtiyaçlar neticesinde Avrupa Birliği ülkelerine sefer yapan ticari araçların "Yola Elverişlilik" muayene hizmetinin, amaç ve hedefine uygun gerçekleşmesini teminen hazırlanan Yola Elverişlilik Muayenesi ve Muayene Sonucu Belirlenen Eksikliklere İlişkin Kusur Grupları Yönergesinin yürürlüğe girmesi hususunu takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Nurgül URALOĞLU
Hukuk Hizmetleri Genel Müdür V.

Ek: Yönerge ve Ekleri

Uygun görüşle arz ederim.
12./5./2023

Enver İSKURT
Bakan Yardımcısı

OLUR
15./05/2023

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Hakkı Turayliç Caddesi No:5 06338 Emek / Çankaya / ANKARA
E-posta: elvan.guleryuz@uab.gov.tr
Faks: 0(312) 203 19 48

Bilgi için: Elvan YILDIZ
Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanı
Telefon: 0(312) 203 17 79

YOLA ELVERİŞLİLİK MUAYENESİ VE MUAYENE SONUCU BELİRLENEN EKSİKLİKLERE İLİŞKİN KUSUR GRUPLARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı; Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı'nın UBAK Çok Taraflı Kota Sistemi Kullanıcı Kılavuzu ve ekinde belirtilen normları haiz taşıtlar ile römork ve yarı römorklar için gerekli olan yola elverişlilik raporunu düzenlemek üzere Yola Elverişlilik Muayenesi yapacakların sağlaması gereken şartları, yetkilendirme koşullarını ve yetkilendirilecek istasyonlarda yapılan muayene sonucu araçlarda belirlenen eksikliklerin/kusurların hangilerinin emniyetsiz, ağır kusur veya hafif kusur grubuna girdiğinin belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge; işleticileri, Bakanlıkça yetkilendirilen muayene istasyonlarını, yola elverişlilik muayenesi düzenleme yetkisi verilen işleticileri, buralarda çalışan teknik personeli ve yola elverişlilik muayenesine konu motorlu ve motorsuz araçları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönerge; 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 477 nci maddesi, 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 6/1/2021 tarihli ve 31356 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik ile Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı'nın UBAK Çok Taraflı Kota Sistemi Kullanıcı Kılavuzuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

a) Ağır kusur: Aracın muayenesi sırasında tespit edilen ve tamirine ihtiyaç duyulacak derecedeki eksiklikleri/kusurları,

b) Araç muayene ücreti: Araç muayeneleri için 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesi hükmünce tespit ve ilan olunan ücreti,

c) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

d) Emniyetsiz: Aracın muayenesi sırasında tespit edilen ve can ve mal emniyeti ile trafik güvenliği açısından tehlikeli olacak derecedeki eksiklikleri/kusurları,

e) Genel Müdürlük: Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğünü,

f) Hafif kusur: Aracın muayenesi sırasında tespit edilen ve giderilmesi için araç muayene raporuna yazılan/işlenen ancak aracın yeniden muayenesini gerektirmeyen eksiklikleri/kusurları,

g) İşletici: Yola elverişlilik muayene hizmetlerini yapmak üzere yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişiler ile Bakanlığın uygun göreceği bu işleticilerin alt işleticisi gerçek veya tüzel kişileri,

ğ) Muayene İstasyonu: Bakanlıkça yetkilendirilen yola elverişlilik muayenesi yapacak istasyonu,

h) Muayene tekrarı: İlk muayenede muayenesi onaylanmayan araçların belirtilen sürede yapılan muayenesini,

ı) UBAK: Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansını,

i) Yola Elverişlilik Muayenesi: Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı'nın UBAK Çok Taraflı Kota Sistemi Kullanıcı Kılavuzunda belirlenen taşıtların egzoz emisyon ve motor

gürültü seviyelerinin maksimum değerleri ile römork ve yarı römorklarının sahip olması gereken güvenlik kurallarının bulunup bulunmadığının denetlenmesini,

j) Yola Elverişlilik Muayene Belgesi: Yola elverişlilik muayenesi sonucunda muayenesi onaylanan taşıtlar ile römork ve yarı römorklara verilmek üzere düzenlenen belgeyi,

k) Yola Elverişlilik Muayene Raporu: Karayolu araçlarının özellikleri ve teknik bilgiler ile yola elverişlilik muayene sonuçlarının yer aldığı/işlendiği belgeyi,

l) Yola Elverişlilik Kusurlar Tablosu: Bu Yönerge kapsamında Genel Müdürlükçe düzenlenen ve araçta tespit edilen eksiklikleri/kusurları belirten ve bu eksikliklerin/kusurların hangi kusur grubuna girdiğini gösteren tabloyu,

m) Yönetmelik: 6/1/2021 tarihli ve 31356 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmeliği

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Yola Elverişlilik Kusur Grupları, Kusurların Hangi Gruba Girdiğinin Belirlenmesi, Kusurların Muayene Raporuna Yazılması ve Yola Elverişlilik Muayene Belgesinin Düzenlenmesi

Yola elverişlilik kusur grupları

MADDE 5- (1) Bu Yönerge kapsamına giren motorlu ve motorsuz araçların, Bakanlığımızca yola elverişlilik muayenesi yapmak üzere yetkilendirilen istasyonlarda yapılan yola elverişlilik muayeneleri sonucu tespit edilen eksiklikleri/kusurları; emniyetsiz, ağır kusur veya hafif kusur olarak üç grupta sınıflandırılır.

Kusurların hangi gruba girdiğinin belirlenmesi

MADDE 6- (1) Muayene istasyonlarında yapılan yola elverişlilik muayenesi sonucu tespit edilebilecek eksikliklerin/kusurların belirlenmesinde ve bunların hangilerinin emniyetsiz, ağır kusur veya hafif kusur grubuna girdiğinin belirlenmesinde Genel Müdürlük yetkilidir.

(2) Yola elverişlilik kusur gruplarının belirlenmesinde, Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı'nın UBAK Çok Taraflı Kota Sistemi Kullanıcı Kılavuzunun yanı sıra, can ve mal güvenliği başta olmak üzere, ülkemizde trafik tesciline kayıtlı araçların teknik özellikleri de dikkate alınır.

(3) Yola elverişlilik kusur grupları, eksikliklerin/kusurların belirtildiği ve bu eksikliklerin/kusurların hangi kusur grubuna girdiğini gösteren ve Ek-1'de yer alan Yola Elverişlilik Kusurlar Tablosu düzenlenir.

(4) Kusur gruplarına ilişkin olarak elde edilen istatistikler, ilgili mevzuatta yapılabilecek değişiklikler ve karayolu trafik güvenliğinin sağlanmasına ilişkin hususlar göz önüne alınarak Yola Elverişlilik Kusurlar Tablosu Genel Müdürlük tarafından değiştirilebilir.

Kusurların muayene raporuna yazılması ve yola elverişlilik muayene belgesinin düzenlenmesi

MADDE 7- (1) Yetkilendirilen istasyonlarda çalıştırılacak personel ve bunların nitelikleri, işletme, çalışma ve denetlenmelerine dair usul ve esaslar hakkında Yönetmelik esas alınır.

(2) Yola elverişlilik muayenesinin yapılabilmesi için yola elverişlilik muayenesinin yapılacağı araca ait geçerli bir araç muayenesinin bulunması ön şarttır.

(3) Yola elverişlilik muayenesi sonunda tespit edilen tüm eksiklikler/kusurlar ve bu eksikliklerin/kusurların hangi kusur grubuna girdiği yetkililer tarafından düzenlenen yola elverişlilik muayene raporuna yazılır. Yola elverişlilik muayenesi yönünden ağır kusur

ve/veya emniyetsiz kusuru görülmeyen araçlar için yola elverişlilik muayene belgesi onaylanır.

(4) Yapılan Yola elverişlilik muayenesi sonucunda emniyetsiz veya ağır kusur sınıfına giren kusurları tespit edilen ve muayeneden geçemeyen araçların bir aylık süre içinde yapılacak muayene tekrarından muayene ücreti alınmaz. Muayene tekrarı, muayenenin yapıldığı aynı gün veya muayenenin yapıldığı tarihten itibaren bir aylık süre içerisinde bir defaya mahsus olmak üzere muayenenin yapıldığı araç muayene istasyonunda veya başka bir araç muayene istasyonunda yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Yetki Belgesi

Yola elverişlilik muayene yetki belgesi almanın ve yenilemenin genel şartları

MADDE 8- (1) Yola elverişlilik muayene yetki belgesi almak isteyenlerin hizmet verecekleri istasyonların aşağıdaki özelliklere sahip olmaları şarttır.

a) Muayene istasyonları TS EN ISO/IEC 17020 Çeşitli tipteki muayene kuruluşlarının çalıştırılmaları için genel kriterler (A tipi muayene kuruluşu) standardına uygun olarak yetkili akredite kuruluşu tarafından akredite edilecek ve faaliyeti süresince akreditasyon sağlanacaktır.

b) Muayeneye gelen araçların bu Yönergedeki usul ve esaslar dâhilinde tüm muayenelerinin yapıldığı muayene araç ve gereçlerinin yerleştirileceği 3. sınıf yapıdaki en az 35 m uzunluğunda bir muayene kanalı ile en az 17,50 m uzunluğunda ve 1,50 m derinliğinde drenajı sağlanmış iç duvarları uygun malzeme ile kaplanmış ve aydınlatılabilir bir muayene çukuru bulunması şarttır.

c) Her muayene istasyonunda en az 2. sınıf yapıdaki bir idari binanın bulunması şarttır.

ç) İşleticinin kullanımında olan ve en az 750 m^2'lik park sahası olması şarttır.

d) Kusurları test edebilecek nitelikte ve yeterli sayıda cihaz bulundurulması şarttır.

e) Her muayene istasyonunda araç muayenesi sonucu elde edilen bütün bilgilerin on-line olarak Bakanlığa gönderilmesini sağlayacak veri işleme sistemi bulunması şarttır.

f) Fren test, far kontrol ve egzoz emisyon cihazları bilgisayar sistemine bağlı olması şarttır.

Yola elverişlilik muayene yetki belgesi almak ve yenilemek için gerekli belgeler

MADDE 9- (1) Yola elverişlilik muayene yetki belgesi almak ve yenilemek isteyen gerçek ve tüzel kişilerin aşağıdaki belgeleri Bakanlığa vermeleri zorunludur.

a) Başvuru dilekçesi,

b) Ticaret veya Ticaret ve Sanayi odalarına kayıtlı gerçek ve tüzel kişilere ait geçerli unvan, adres, ortaklar, temsil ve ilzama yetkili olan kişiler, sermaye miktarı ve iştigal konusunun yer aldığı ticaret sicili gazetesi/gazeteleri suretleri,

c) Ticaret odaları veya ticaret ve sanayi odalarından birisine kayıtlı olduğunu gösterir oda belgesi,

ç) Vergi numarasının beyanı,

d) Temsil ve ilzama yetkili olanların noter tasdikli imza sirküleri/sirkülerleri,

e) Kira kontratı veya tapu fotokopisi,

f) Zorunlu personelin (istasyon amiri, amir yardımcısı ve teknisyenler için) istihdam edileceğine ve istihdamına ilişkin belgeleri yetki belgesinin verilmesinden itibaren bir ay içerisinde ibraz edeceğine dair taahhütname,

g) Yetki belgesinin verilmesinden itibaren altı ay içerisinde akreditasyon belgesi alacağına dair taahhütname,

ğ) Gerçek kişi ise sahip ve/veya temsil ve ilzama yetkili kişi/kişilerin; anonim şirket ise yönetim kurulu başkan ve üyeleri, genel müdür ve şirketi temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin, diğer şirketlerde ise, tüm ortaklar ve bu tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin; resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, kaçakçılık, dolandırıcılık, dolanlı iflas, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti, hırsızlık, rüşvet ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununa giren suçlardan dolayı hükümlü bulunmaması.

Yetki belgelerinin verilmesi

MADDE 10- (1) Belirlenen şartları sağlayan işleticilerle ilgili gerekli incelemeler yapılır ve uygun görülenlere yetki belgesi ücreti yatırıldıktan sonra, UBAK Çok Taraflı Kota Sistemi Kullanıcı Kılavuzunda belirtilen yola elverişlilik ile ilgili belgeleri düzenlemek üzere yetki belgesi verilir.

(2) İşleticilere her istasyon için ayrı ayrı belge verilir. Bu istasyonların, merkez veya şube olarak tescil edilmesi zorunludur.

Yetki belgelerinin süresi

MADDE 11- (1) Bu Yönerge kapsamında verilen ve yenilenen yetki belgeleri akreditasyon süresine bağlı kalınarak en fazla dört yıl geçerli olmak üzere verilir.

Yetki belgesi ücreti

MADDE 12- (1) Yola elverişlilik muayene yetki belgesi almanın veya yenilemenin ücreti 141.558 (yüz kırk bir bin beş yüz elli sekiz) TL' dir. Yetki belgeleri akreditasyon süresinin bitimine kadar düzenlenir. Ancak süresi bitmeden yetki belgesinde bulunan; istasyonun adı, adresi, kodu, işletici ve alt işleticinin ticari unvanı, adresi, ticaret odası sicil numarası, bağlı bulunduğu vergi dairesinin adı ve vergi kimlik numarası (gerçek kişilerde T.C. kimlik numarası), düzenlenen yetki belgesinin kapsamına ilişkin kısa açıklama ve benzeri bilgilerde değişiklik olması nedeniyle güncellenen yetki belgeleri için 682 (altı yüz seksen iki) TL ücret alınır.

(2) Şube/şubeler için verilen yetki belgelerinden tam ücret alınır.

(3) İşletici/alt işleticinin kendi iradesi dışında yapılan adres değişikliği nedeniyle güncellenen yetki belgesinden ücret alınmaz.

(4) Bu maddede belirtilen ücretler, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında her takvim yılı başından geçerli olmak üzere arttırılır.

Faaliyete başlama

MADDE 13- (1) Yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişi akreditasyon işlemini tamamlamadan Yola Elverişlilik Muayenesine başlayamaz ve Yola Elverişlilik Muayene Belgesi tanzim edemez.

Yetki belgesinin iptali

MADDE 14- (1) Yetki belgesi sahibi işleticiler, verilen belgelerin tüm sorumluluğunu taşır. Bakanlığın belirleyeceği periyodlarla, Bakanlığın yetkilendireceği kendi personeli tarafından yapılacak denetimlerde;

a) Verileri on-line olarak üç sefer göndermeyen,

b) Akreditasyon şartlarını öngörülen sürede sağlamayan/sağlayamayan,

c) Akreditasyon şartlarını faaliyet esnasında kaybeden veya sürenin bitiminde yenilemeyen/yenileyemeyen,

ç) 13 üncü maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden,

d) 15 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine aykırı hareket eden,

e) Avrupa Birliği ülkelerinde yapılan/yaptırılan kontrollerde yola elverişlilik muayene sonucunun yetersiz veya eksik çıkması,

hallerinde işleticilerin yetki belgeleri iptal edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Muayene ücreti

MADDE 15- (1) Bakanlığımızca yetkilendirilen muayene istasyonlarında uygulanacak yola elverişlilik muayene ücretleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Müstakil olarak sadece Yola Elverişlilik Muayenesi yapılması halinde o araç için belirlenen araç muayene ücretinin %50'si ücret alınır.

b) Normal dönemsel (periyodik), tadilat ve zorunlu muayene işlemi esnasında yola elverişlilik muayenesi yapılması halinde ise o araç için belirlenen araç muayene ücretinin %25'i bir ücret alınır.

c) Yola elverişlilik muayenesi sonunda düzenlenen her bir yola elverişlilik muayene belgesinden alınan ücretin (KDV hariç) %10'u, izleyen ayın yedinci günü akşamına kadar, işleticiler tarafından Bakanlık payı olarak Bakanlık Döner Sermaye Hesabına aktarılır.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Yönerge imzalandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Yönergeyi Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürü yürütür.